

HOTĂRÎRE Nr. 1091
din 27.09.2016

**pentru modificarea și completarea Hotărîrii
Guvernului nr. 863 din 8 octombrie 2014**

Publicat : 30.09.2016 în Monitorul Oficial Nr. 338-341 art Nr : 1182

În temeiul art. 67 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), cu modificările ulterioare, precum și în scopul perfecționării Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale pentru profesiile muncitorești, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Hotărîrea Guvernului nr.863 din 8 octombrie 2014 „Pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale pentru profesiile muncitorești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.325-332, art.947) se modifică și se completează după cum urmează:

1) în denumirea și punctul 1 al hotărîrii, precum și în denumirea Metodologiei, cuvintele „pentru profesiile muncitorești” se exclud;

2) în Metodologie:

a) punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. Metodologia de elaborare a standardelor ocupaționale (în continuare – *Metodologie*) constituie temeiul normativ pentru elaborarea standardelor ocupaționale pentru meserii/profesii și specialități pentru fiecare nivel al învățământului profesional tehnic: secundar (nivelul 3 al ISCED (Clasificarea Internațională Standard a Educației); postsecundar (nivelul 4 ISCED) și postsecundar nonterțiar (nivelul 5 ISCED) în diferite domenii de activitate/formare profesională.”;

b) punctul 2:

la noțiunea „competență”, cuvintele „profesiilor muncitorești” se substituie cu cuvintele „de lucru”;

noțiunile „profesie” și „profesie muncitorească” se exclud;

la noțiunea „profil ocupațional”, cuvintele „profesii (ocupații)” se substituie cu cuvintele „meserii/profesii/specialități/ocupații”;

noțiunea „sector/activitate economică” se completează în final cu textul: „la nivel de grupă sau subgrupă sau combinate în funcție de necesitate, complexitate și relevanță”;

la noțiunea „standard ocupațional pentru profesiile muncitorești”, cuvintele „pentru profesii muncitorești” se exclud, iar cuvintele „profesiilor dintr-un domeniu ocupațional” se substituie cu cuvintele „unei meserii/profesii/specialități/ocupații dintr-un domeniu de activitate”;

c) la punctul 3, cuvintele „muncitorilor” și „secundar profesional” se substituie cu cuvintele „resurselor umane” și, respectiv, „profesional tehnic secundar”;

d) la punctul 4, cuvintele „muncitorilor calificați” se substituie cu cuvintele „profesională a

resurselor umane”;

e) la punctul 5, cuvântul „profesiei” se substituie cu cuvintele „meseriei/profesiei/specialității”, iar după cuvântul „muncitor” se introduc cuvintele „specialist de calificare medie”;

f) punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Standardele ocupaționale reprezintă temei pentru elaborarea Cadrului Național al Calificărilor, inclusiv pentru descrierea calificărilor și elaborarea standardelor educaționale aferente formării profesionale a muncitorilor calificați și specialiștilor de calificare medie prin programe de formare profesională tehnică secundară (nivelul 3 ISCED); postsecundară (nivelul 4 ISCED) și postsecundară nonterțiară (nivelul 5 ISCED) în funcție de cerințele pieței forței de muncă.”;

g) la punctul 9:

subpunctul 1):

la litera c), cuvintele „pentru profesiile muncitorești” se exclud;

la litera e), cuvintele „selectarea comitetelor sectoriale, instituțiilor, organizațiilor, companiilor pentru elaborarea” se substituie cu cuvintele „achiziționarea serviciilor de elaborare a”;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) deținerea registrului electronic de evidență a standardelor ocupaționale aprobate”;

subpunctul 2) se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) contribuirea la crearea comitetelor sectoriale și acordarea asistenței în organizarea activității acestora;

e) contribuirea la organizarea instruirii specialiștilor în domeniul elaborării standardelor ocupaționale”;

h) punctul 10 va avea următorul cuprins:

„10. Comitetul sectorial este organul responsabil de elaborarea standardelor ocupaționale din sector și are următoarele atribuții:

a) cercetarea pieței muncii în domeniul de activitate și identificarea listei meseriilor/profesiilor/specialităților/ocupațiilor pentru elaborarea standardelor ocupaționale din sectorul corespunzător;

b) adoptarea deciziei cu privire la elaborarea standardului ocupațional concret pentru domeniul ocupațional corespunzător;

c) gestionarea procesului de elaborare a standardului ocupațional respectiv;

d) crearea grupurilor de lucru pentru elaborarea profilului și a standardului ocupațional și a comisiei de evaluare și validare a standardelor ocupaționale;

e) identificarea resurselor financiare pentru elaborarea standardelor ocupaționale.”;

i) la punctul 12, cuvintele „care colaborează în această activitate cu comitetul sectorial corespunzător” se substituie cu textul: „care desfășoară această activitate în corespundere cu prezenta Metodologie, în baza unui acord de colaborare cu comitetul sectorial corespunzător, iar în cazul lipsei în sectorul economic respectiv a comitetului sectorial – cu comisia ramurală pentru consultări și negocieri colective. În cazul inexistenței comisiei ramurale pentru consultări și negocieri colective instituțiile, companiile sau organizațiile interesate elaborează standarde ocupaționale în baza acordului de colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice”;

j) la punctul 13:

prima propoziție va avea următorul cuprins:

„Pentru elaborarea standardelor ocupaționale, comitetul sectorial/ instituțiile, companiile sau organizațiile implicate în elaborarea standardelor ocupaționale constituie grupurile de lucru pentru elaborarea profilului și a standardului ocupațional și comisia de evaluare și validare a standardelor ocupaționale.”;

la subpunctul 1), textul „7-9 membri, inclusiv 5-7 reprezentanți” se substituie cu textul „cel puțin 7 membri, inclusiv cel puțin 5 reprezentanți”, iar textul „un membru al comitetului sectorial și un coordonator” se substituie cu textul „reprezentant (reprezentanți) al comitetului sectorial și un coordonator (coordonatori)”;

la subpunctul 2):

textul „din 5-7 membri, inclusiv 3-5 specialiști” se substituie cu textul „din cel puțin 5 membri, inclusiv cel puțin 3 specialiști”;

textul „un membru al comitetului sectorial și un coordonator” se substituie cu textul „un reprezentant (reprezentanți) al comitetului sectorial și un coordonator (coordonatori)”;

textul „cel puțin 5 ani” se substituie cu textul „cel puțin 3 ani”;

k) la punctul 14, cuvintele „profesie muncitorească din domeniul ocupațional” se substituie cu cuvintele „meserie/profesie/specialitate din domeniul de activitate”;

l) punctul 16 va avea următorul cuprins:

„16. Elaborarea profilului ocupațional începe cu analiza ocupațională referitoare la o anumită meserie/profesie/specialitate și cuprinde două activități generale:

a) colectarea informațiilor despre meserie/profesie/specialitate;

b) analiza și prezentarea informațiilor colectate într-un format care să faciliteze redactarea standardelor ocupaționale pentru domeniul de activitate respectiv.

1) Colectarea informațiilor despre meseria/profesia/specialitatea din domeniul de activitate corespunzător prevede identificarea atribuțiilor funcționale și sarcinile de lucru, cunoștințele, capacitățile profesionale, inclusiv necesitățile de formare profesională continuă, deprinderile practice și atitudinile necesare pentru a realiza activități de muncă conform cerințelor specifice locului de muncă, definind specificațiile ocupaționale curente, se urmăresc tehnologiile și metodele noi de lucru, precum și tendințele de viitor care pot influența practicarea meseriei/profesiei/specialității analizate.

2) Metodele de colectare a informației despre o meserie/profesie/specialitate dintr-un domeniu de activitate sînt următoarele:

a) colaborarea cu reprezentanții mediului economic;

b) observarea directă și vizitele pe teren;

c) studierea fișelor de post;

d) interviurile individuale;

e) organizarea atelierelor de lucru;

f) chestionarea;

g) reuniunile experților/conferințele;

h) analiza standardelor existente, inclusiv a celor utilizate în alte țări;

i) alte metode relevante domeniului.”;

3) Metodele și tehnicile selectate pentru colectarea datelor trebuie să corespundă tipului de activitate.

4) Una dintre metodele de efectuare a analizei ocupaționale este întrunirea grupului de lucru pentru elaborarea profilului ocupațional într-un atelier de lucru, în cadrul căruia moderatorii

(coordonatorul și membrii comitetului sectorial) interviuează membrii grupului de lucru și reprezentanții agenților economici din domeniul pentru care se elaborează standardul ocupațional. În caz de necesitate, la decizia comitetului sectorial, la atelierul de lucru pot fi invitați pentru consultare și alți specialiști sau experți în domeniu.

5) În cadrul interviului se analizează locul de muncă și se identifică toate sarcinile specifice meseriei/profesiei/specialității, necesare realizării cu succes a atribuțiilor principale, factorii de risc profesional la care sînt expuși muncitorii, specialiștii, precum și acțiunea lor asupra sănătății acestora. Datele sînt înregistrate pe suport de hîrtie și/sau electronic și sînt sistematizate de către coordonator și membrul comitetului sectorial.

6) În baza rezultatelor sistematizate ale informațiilor colectate, grupul de lucru inițiază elaborarea profilului ocupațional, în corespundere cu anexa nr.1 la prezenta Metodologie, realizînd următoarele acțiuni:

a) descrierea meseriei/profesiei/specialității și enumerarea activităților profesionale realizate pe parcursul activității sale profesionale;

b) identificarea atribuțiilor, în ordinea desfășurării acestora;

c) identificarea sarcinilor de lucru pentru fiecare atribuție, aranjate în ordinea logică în care se succedă acestea;

d) elaborarea listelor de calități profesionale, cunoștințe, inclusiv necesități de formare profesională continuă și capacități profesionale necesare pentru exercitarea meseriei/profesiei/specialității; utilaje, instrumente de lucru și materiale, tendințe și preocupări de viitor;

e) revizuirea/reformularea și aranjarea în ordine a sarcinilor și obligațiilor;

f) compararea profilului obținut cu profiluri internaționale.

7) La formularea textului atribuțiilor și a sarcinilor de lucru se utilizează verbe de acțiune substantivizate (de ex. a identifica – identificarea).”;

m) punctul 17:

la subpunctul 1) litera a), cuvîntul „profesia” se substituie cu cuvintele „meseria/profesia/specialitatea”, iar la litera b), cuvîntul „verificare” se substituie cu cuvîntul „evaluare”;

la subpunctul 2), textul „prin interviuarea a 1-2 muncitori calificați și specialiști în profesia analizată, selectați din cadrul a 5-7” se substituie cu textul „prin organizarea unui atelier de lucru pentru interviuarea a 1-2 muncitori calificați/specialiști în meseria/profesia/specialitatea analizată, selectați din cadrul a 3-5”;

la subpunctul 3), cuvîntul „profesia” se substituie cu cuvintele „meseria/profesia/specialitatea”;

la subpunctele 4) și 6), după cuvîntul „comisiei” se introduc cuvintele „selectați pentru evaluare”;

n) punctul 18 va avea următorul cuprins:

„18. Elaborarea standardului ocupațional reprezintă etapa a treia a procesului de elaborare a documentului și începe în baza deciziei comisiei cu privire la evaluarea și validarea profilului ocupațional.

1) Elaborarea standardului ocupațional se realizează de către grupul de lucru pentru elaborarea standardului ocupațional în corespundere cu formatul standardului ocupațional-tip, conform anexei nr.3 la prezenta Metodologie. În caz de necesitate, la decizia comitetului sectorial, pentru

elaborarea standardului ocupațional pot fi invitați suplimentar pentru consultare alți specialiști și experți în domeniu.

2) Foaia de titlu a standardului ocupațional conține următoarele informații:

a) denumirea organelor centrale de specialitate ale administrației publice care coordonează și aprobă standardul ocupațional, numărul, data coordonării și aprobării acestuia;

b) decizia comitetului sectorial/comisiei ramurale pentru consultări și negocieri colective/organului central de specialitate al administrației publice privind acceptarea standardului ocupațional respectiv, numărul și data adoptării acesteia;

c) titlul standardului ocupațional în corespundere cu Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor (nivelul 3 ISCED); Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru formarea profesională a muncitorilor calificați și a specialiștilor pentru nivelurile 4 și 5 ISCED; denumirii formulate în decizia comitetului sectorial;

d) domeniul de activitate în corespundere cu domeniul de formare profesională prevăzut în nomenclatoarele meseriilor/profesiilor și al specialităților, menționate la litera c);

e) codul CORM în corespundere cu codul grupeii de bază din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM);

f) nivelul de calificare ISCED ce reprezintă: nivelul 3 (învățământul profesional tehnic secundar); nivelul 4 (învățământul profesional tehnic postsecundar) și nivelul 5 (învățământul profesional tehnic postsecundar nonterțiar), în corespundere cu prevederile Codului educației privind organizarea sistemului de învățământ pe niveluri și cicluri în conformitate cu Clasificarea Internațională Standard a Educației;

g) codul meseriei/profesiei/specialității în corespundere cu nomenclatoarele meseriilor/profesiilor și al specialităților, menționate la litera c);

h) denumirea meseriei/profesiei/specialității în corespundere cu nomenclatoarele meseriilor/profesiilor și al specialităților, menționate la litera c);

i) date cu referire la autorii standardului ocupațional - membrii grupului de lucru care au elaborat standardul ocupațional și membrii Comisiei care au evaluat și validat standardul ocupațional (numele, prenumele și funcția acestora);

j) competențele-cheie;

k) competențele profesionale generale.

3) Descrierea meseriei/profesiei/specialității include o informație succintă cu privire la activitatea persoanei în procesul de exercitare a profesiei respective, inclusiv: procesul de lucru, normele, actele normative în vigoare, atribuțiile și sarcinile majore, deprinderile practice și cunoștințele pe care trebuie să le posedă persoana, instrumentele, utilajele și materialele utilizate în procesul de lucru, după caz, alte date relevante.

4) Competențele-cheie sînt comune tuturor profesiilor, includ cunoștințe, abilități, atitudini și valori ce permit participarea activă a individului la viața socială și economică și corespund următoarelor competențe-cheie stabilite conform Codului educației:

a) competențe de comunicare în limba română;

b) competențe de comunicare în limba maternă;

c) competențe de comunicare în limbi străine;

d) competențe în matematică, științe și tehnologie;

e) competențe digitale;

- f) competența de a învăța să înveți;
- g) competențe sociale și civice;
- h) competențe antreprenoriale și spirit de inițiativă;
- i) competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor culturale.

5) Competențele-cheie sînt valabile pentru toate sectoarele economiei naționale, pe același nivel de autonomie și responsabilitate.

6) Competențele profesionale reprezintă capacitatea confirmată de a folosi cunoștințele, abilitățile și atitudinile personale și sociale în situații de muncă sau de studiu, în dezvoltarea profesională și personală. În prezenta Metodologie se utilizează două categorii de competențe profesionale:

a) competențele profesionale generale, proprii unui grup de meserii/ profesii înrudite în cadrul unui domeniu ocupațional, iar raportarea competențelor profesionale generale la o meserie/profesie, specialitate concretă se efectuează prin formularea competențelor profesionale specifice. Competențele profesionale generale constituie comportamente profesionale ce trebuie demonstrate în mai multe activități profesionale. Sistemul de competențe profesionale generale asigură succesul/reușita activității profesionale în toate situațiile de manifestare, influențînd calitatea acestora printr-o corelație sistemică. Competențele profesionale generale sînt expuse în standardul ocupațional după competențele-cheie;

b) competențele profesionale specifice reprezintă un sistem de cunoștințe, abilități și atitudini, care, prin valorificarea unor resurse, contribuie la realizarea individuală sau în grup a unor sarcini stabilite de contextul activității profesionale. Aceste competențe vor fi formulate în termeni de cerințe asociate unei singure profesii, pe care trebuie să le întrunească persoana pentru a putea îndeplini anumite lucrări în cadrul unei meserii/ profesii/ specialități și pentru a se integra în cîmpul muncii. Competențele profesionale specifice sînt expuse în conținutul standardului ocupațional.

7) Conținutul standardului ocupațional, prezentat în formatul standardului ocupațional-tip, are forma unui tabel constituit din 3 coloane verticale, care prezintă atribuțiile/sarcinile de lucru, competențele specifice meseriei/profesiei/ specialității și conexiunile cu sarcinile de lucru și indicatorii de performanță, fiecăruia fiindu-i atribuit un cod.

8) Conținutul coloanelor „Atribuții” și „Sarcini de lucru” se raportează la cerințele angajatorului față de persoana care trebuie să exercite meseria/profesia/ specialitatea respectivă. Atribuțiile și sarcinile de lucru se stabilesc pe baza analizei ocupaționale și corespund întocmai descrierii din profilul ocupațional, care trebuie să fie concisă, exprimată printr-un verb de acțiune în formă substantivizată (de ex. organizarea, identificarea, instalarea), iar complexitatea să corespundă nivelului de cunoștințe și deprinderii practice necesare realizării acestora.

9) În coloana „Competențe specifice și conexiuni cu sarcinile de lucru” se precizează raportul dintre competențele specifice și sarcinile de lucru. Se examinează atent atribuțiile și sarcinile de lucru pentru a răspunde la întrebarea: „Ce cunoștințe, capacități și atitudini trebuie să dețină o persoană pentru a îndeplini corect toate sarcinile?”, după care se numesc competențele printr-un verb activ (de ex. organizează, execută, trasează), evitîndu-se folosirea aceluiași verb ca în denumirea atribuției.

10) Pentru realizarea sarcinilor specifice locului de muncă, persoana trebuie să dețină anumite competențe relevante și, invers, posibilitatea de formare a competențelor specifice este condiționată de realizarea anumitor sarcini de lucru relevante meseriei/profesiei/specialității.

11) Conținutul din coloana „Indicatorii de performanță” reflectă modul de realizare a competenței, se referă la calitatea rezultatelor competențelor specifice unei obligații. Indicatorii de performanță se formulează printr-un verb activ (de ex. aplică, utilizează, măsoară).

12) Indicatorii de performanță se definesc pentru cunoștințele solicitate, deprinderile practice și atitudinile necesare.

13) Indicatorii de performanță pentru cunoștințe se elaborează pentru fiecare competență specifică și trebuie să conțină numai cunoștințele necesare pentru realizarea activității descrise în sarcinile de lucru.

14) Indicatorii de performanță pentru deprinderile practice conțin informații calitative referitoare la norme, proceduri, standarde de calitate, asociate fiecărei competențe specifice.

15) Indicatorii de performanță pentru atitudini se elaborează pentru fiecare competență specifică și conțin etaloane de calitate privind modul în care o persoană își îndeplinește activitățile descrise în sarcinile de lucru.

16). Decizia de acceptare a proiectului standardului ocupațional elaborat de alte instituții, companii sau organizații, în cazul lipsei comitetului sectorial în sectorul economic respectiv, va fi luată, după caz, de către comisia ramurală pentru consultări și negocieri colective și organul central de specialitate al administrației publice. Organul central de specialitate al administrației publice aprobă standardul ocupațional prin ordin, după coordonarea acestuia cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și îl remite spre publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”;

o) la anexa nr. 1, cuvintele „pentru profesia” se exclud, iar cuvântul „profesiei” se substituie cu cuvintele „meseriei/profesiei/specialității”;

p) la anexa nr.2, cuvintele „profesiei/ocupației” și „profesiei” se substituie cu cuvintele „denumirea meseriei/profesiei/specialității”;

q) anexa nr.3 va avea următorul cuprins:

[anexa nr.3](#)

r) anexa nr.4:

la punctele 2.1 și 2.3, cuvântul „profesiei” se substituie cu cuvintele „meseriei/profesiei/specialității”;

la punctul 3.2, după cuvântul „muncitor” se introduce cuvântul „specialist”;

punctele 4.2 și 6.2 se completează în final cu cuvântul „tehnic”;

la punctele 8.1-8.3, după cuvântul „muncitorului”, la orice caz gramatical, se introduce cuvântul „specialistului”, la cazul gramatical corespunzător;

s) pe tot parcursul anexei nr.5, cuvântul „profesiei” se substituie cu cuvintele „meseriei/profesiei/specialității”, iar cuvintele „domeniul ocupațional” se substituie cu cuvintele „domeniul de activitate”;

t) anexa nr.6 va avea următorul cuprins:

[anexa nr.6](#)

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul educației

Stela Grigoraș
Corina Fusu

Nr. 1091. Chișinău, 27 septembrie 2016.